

Opowiedziane

<https://opowiedziane.ipn.gov.pl/ahm/wspomnienia/36354,Wojciechowski-Leszek.html>
2024-05-02, 05:14

Aby zobaczyć odtwarzać, włącz
JavaScript

Aby zobaczyć odtwarzać, włącz
JavaScript

Pliki do pobrania

[N1226_Leszek_Wojciechowski_transkrypcja_nagrania_1.pdf, 373.08 KB, 10.02.2023](#)

[N1226_Leszek_Wojciechowski_transkrypcja_nagrania_2.pdf, 394.9 KB, 10.02.2023](#)

Świadek historii

Leszek Wojciechowski

Sygnatura

N1226

W relacji między innymi

Świadek niemieckich i ukraińskich działań w getcie

w Izbicy i likwidacji getta. Jako 14-latek uratował stamtąd

dwie żydowskie dziewczynki. Syn Jana Wojciechowskiego, naczelnika stacji kolejowej Poznań Dworzec Główny w latach 1921–1939 oraz 1945–1949.

Izbica, jesień 1941 roku. W mieście trwa pacyfikacja getta, słychać strzały i krzyki. Do matki Leszka podchodzi młoda kobieta – matka dwójki dziewczynek – z błaganiem, aby chłopak, który przynosił już jedzenie dla Żydów, przedostał się ponownie na teren getta i wyciągnął jej córki. Syn spogląda na matkę wyczekując odpowiedzi. Po chwili słyszy: "Słuchaj, ja nie mogę ci powiedzieć «Nie idź», ale nie mogę ci też powiedzieć «Idź». Uważaj na siebie". Rusza w sam środek piekła. Podkłada patyk pod drut kolczasty i czołgając się, przedostaje się na drugą stronę. Tylnym wejściem wchodzi do domu żydowskiej rodziny, w którym przebywają dwie małe dziewczynki. Młodsza, dwu-i pół letnia, jest tak przerażona całą sytuacją wokół, że chociaż zna chłopaka, nie chce ruszyć się z miejsca płacząc przeraźliwie. "Słuchajcie, jeżeli nie przestaniesz płakać, to nie zobaczysz już mamy, więc chodź szybko, bo mama czeka" – rzuca Leszek. Starsza siostra szybko ubiera młodszą, i po kilku minutach wszyscy troje uciekają przed dokonującymi pacyfikacji Ukraińcami z SS-Galizien. Leszek zdecydowanym kopnięciem przewraca płot na podwórko sąsiada, przedostaje się na łąkę, a stamtąd ponownie pod drutem kolczastym wraz z dziećmi na aryjską stronę. Trzymając się za ręce, udają szczęśliwe rodzeństwo idące wzdłuż torów kolejowych. Ścigający ich Ukraińcy, którzy nie widzieli uciekających dziewczynek, przez chwilę im się przyglądają, po czym cofają się do getta. Cała trójka jest uratowana.

Data urodzenia

18.05.1928 r.

Data nagrania

19.02.2018 r.

Miejsce nagrania

dom świadka, Poznań, Polska

Realizacja

Biuro Edukacji Narodowej

Temat

[II wojna światowa](#), [kolej](#), [okupacja niemiecka](#), [Ostaszów](#),
[relacje polsko-żydowskie](#), [stalinizm](#), [terror niemiecki](#),
[Wielkopolska](#), [więzienie](#)

Język

Polski

Biogram świadka

LESZEK WOJCIECHOWSKI

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)